

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/55/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618200089
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6618200089.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. XX. januára XXX/XX, R., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka - J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. R. XXX/X, G. R., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Mihály s.r.o., Jókaiho 121/16, Lučenec a otec - M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. XX. januára XXX/XX, R., zastúpený: JUDr. Zuzanou Morháčovou - advokátkou so sídlom: Haličská cesta 3200, 984 03 Lučenec, o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/3/2018-40 zo dňa 12. 02. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/3/2018-40 zo dňa 12. 02. 2018 v napadnutom I., II., III. a súvisiacom V. výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.
- II. V ostatnej odvolaní nena padnutej časti (IV. výrok) zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd maloletého I. R., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu manželstva zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (I. výrok). Matku zaviazal platiť výživné na maloletého I. vo výške 100 € mesačne do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca počnúc od právoplatnosti rozsudku (II. výrok). Zameškané výživné od januára 2018 do rozhodnutia súdu vo výške 100 € súd prvej inštancie matke povolil splácať v splátkach po 15 € spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplacením čo i len jednej splátky (III. výrok). Styk matky s maloletým dieťaťom sa neupravil (IV. výrok). Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal (V. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 24 ods. 1, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 Zákona o rodine a uviedol, že pri rozhodovaní o zverení maloletého do starostlivosti jedného z rodičov, prihliadal najmä na záujem maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti otca približne asi jeden rok, pričom aj samotný maloletý vo svojom vyjadrení prejavil záujem zostať v jeho starostlivosti a s matkou sa stretávať tak ako doteraz. Maloletý uviedol, že u matky neprespáva nikdy, raz to skúsil, avšak nebolo mu tam dobre. Otec má vytvorené vhodné podmienky pre maloletého, v jeho domácnosti má k dispozícii jednu izbu, v ktorej býva spolu s maloletým. Zo šetrenia vykonaného kolíznym opatrovníkom neboli zistené nedostatky na strane otca. Právny zástupca matky uviedol, že matka nesúhlasí s návrhom na zverenie maloletého do starostlivosti otca, pričom matka vo svojej

výpovedi ani jej právny zástupca neuviedli dôvod, prečo so zverením maloletého do starostlivosti otca nesúhlasia. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 43 ods.1 Zákona o rodine v zmysle ktorého, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Maloletý má 12 rokov a je žiakom 6. ročníka a preto je schopný vyjadriť svoj názor v predmetnej veci. Súd prvej inštancie vzhľadom na názor maloletého, ako aj na jeho záujem zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že matka v dome, kde býva so svojimi rodičmi ako aj bratmi, nemá zabezpečené vhodné podmienky na bývanie pre maloletého a jeho zdravý vývoj. Sama matka žije spolu v izbe spolu so svojimi nevlastným bratom a synom druhá jej matky a teda nútiť maloletého, aby s ňou býval v tejto izbe nie je v jeho záujme, nakoľko tam by nemal vytvorené vhodné podmienky. I z toho pohľadu je v najlepšom záujme maloletého jeho zverenie do starostlivosti otca. Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že ide len o dočasnú úpravu pomerov, ktorá bude platiť len do času rozvodu manželov. V samotnom rozsudku o rozvode dôjde k novej úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom podľa samotného vyjadrenia účastníkov konania, v rozvodovom konaní v súčasnosti prebieha znalecké dokazovanie, v ktorom bude úlohou znalca určiť, či je vhodnejšia starostlivosť otca alebo matky. V danom konaní bude môcť súd na základe odborného posúdenia určiť, čo je pre maloletého vhodnejšie.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v priebehu konania bolo zistené, že matka si dobrovoľne neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému synovi aj napriek tomu, že v súčasnosti už zarába a zároveň túto povinnosť jej ukladá aj ustanovenie § 62 a nasl. Zákona o rodine. Matka odôvodňovala túto skutočnosť tým, že nepoberala žiadne dávky a nemala ani žiadne príjmy, pretože začiatkom roka 2017 t.j. od januára približne do apríla 2017 bola práceneschopná a neboli jej poskytované žiadne sociálne dávky. V tom čase jej finančne vypomáhali len rodičia. Matka sa zamestnala v októbri 2017 v spoločnosti Jobliner Central s.r.o., ktorý jej sprostredkoval zamestnanie formou dohody o výkone práce v spoločnosti PENAM Lučenec, kde pracuje ako cukrárka a poberá mesačný príjem vo výške 413,89 €. Matka nemá žiadne výdavky, príležitostne nakúpi do domácnosti nejaké potraviny. Ďalej bolo zistené, že otec je nezamestnaný vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberal dávky v nezamestnanosti od mája do novembra 2017. V súčasnosti požiadal o dávky v hmotnej núdzi, o ktorých ešte nie je rozhodnuté, nakoľko mu manželka odmietla uviesť výšku príjmu. Iné príjmy otec nemá. Súd prvej inštancie poukázal na to, že povinnosťou každého rodiča je prispievať výživným na výživu svojich maloletých detí. Táto povinnosť platí minimálne vo výške 30% zo sumy životného minima. Súd prvej inštancie pri určení výšky výživného vychádzal z rozhodovacej súdnej praxe, kde platí, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 25 % až 30 % z jeho príjmu, čo v prípade matky po zohľadnení skutočností, že jej bola uložená povinnosť platiť manželské výživné vo výške 23 € predstavuje rozpätie 97,72 € až 117,27 €. Takto určené výživné spolu so starostlivosťou otca ako aj jeho finančným príspevkom budú pokrývať odôvodnené potreby dieťaťa. Nakoľko otec požadoval aj zročné výživné od januára 2018, súd prvej inštancie matku zaviazal aj povinnosťou zaplatiť zameškané výživné a to za čas od 01.01.2018 do rozhodnutia vo výške 100 € (t.j. 100 € x 1 mesiac), ktoré matku zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 15 € mesačne do zaplatenia spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky matka stráca výhodu splátok.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Dňa 26.03.2018 podal právny zástupca matky elektronicky odvolanie proti výrokom I., II. a III. rozsudku a uviedol, že odvolanie dodatočne odôvodní.

6. Dňa 29.03.2018 podala matka maloletého podanie v ktorom uviedla, že do domácnosti, kde žije s matkou, otčimom a súrodencami prispieva podľa výšky jednotlivých potrieb. Ďalej poukázala na skutočnosť, že užíva lieky na predpis v sume 6 € a cestovné do práce ju vyjde vo výške 30 €. Matka ďalej uviedla, že synovi kúpila zimné oblečenie, obuv, každý druhý mesiac školské potreby, mesačné vreckové a lieky. Podľa matky otec o takéto a mnohé iné synove potreby nejavil doteraz žiadny záujem, taktiež neospravedlňuje dieťa ak sa zo zdravotných dôvodov nedostaví do školy. So synom sa matka stretáva denne na ulici pred jeho domom alebo u nej keď ju príde navštíviť čo je ale len občas, pretože si myslí, že je jej syn manipulovaný zo strany otca a jeho rodičov. Všetky záležitosti pre syna vybavuje ona, a poukázala na skutočnosť, že syn je zanedbaný aj po hygienickej strane, čo bola nahlásiť aj na sociálnom

oddelení na ochranu detí a právnej kurately. Otec sa synovi podľa nej nevenuje ani ako rodič, syn chodí nepripravený do školy, nepíše si domáce úlohy a nenesí pomôcky do školy, za čo má samé poznámky. Na záver matka maloletého uviedla, že v rozsudku, ktorý obdržala sú uvedené fakty a polopravdy, ktoré v dostatočnej miere nemala možnosť vyvrátiť. Matka maloletého konštatovala, že svojho syna nadovšetko ľúbi, riadne sa oňho stará a chce s ním tráviť čo najviac času.

7. Dňa 03.04.2018 súdna tajomníčka kontaktovala právneho zástupcu matky za účelom vysvetlenia či podanie matky maloletého zo dňa 29.03.2018 je treba považovať za dodatočné odôvodnenie odvolania. Právny zástupca matky skonštatoval, že matka sa rozhodla konať sama iniciatívne, a že sa jedná o dodatočné doplnenie odôvodnenia odvolania.

8. Otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal vyjadrenie k odvolaniu matky maloletého, pričom uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok považuje v celom rozsahu za správny. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, správne vyhodnotil vykonané dôkazy, dospel k správnym skutkovým zisteniam, správne posúdil vec po právnej stránke a rozhodol vo veci samej v súlade so zákonom a v zmysle platných právnych predpisov.

9. Otec maloletého zastával názor, že tvrdenia matky uvedené v odvolaní sa nezakladajú na pravde. Otec kupuje maloleťmu oblečenie, obuv, drogériu, či iné veci, ktoré sú nevyhnutné pre potreby maloletého a to s pomocou svojich rodičov. Zároveň sa svojou osobnou starostlivosťou, poskytovaním bývania, stravovania či ošatenia podieľa na tom, aby maloleťmu nič nechýbalo. Samotný otec navštevuje s maloleťm lekárov a dohliada na to, aby mu vystavili písomné ospravedlnenie z vyučovania. Z koncoročného vysvedčenia maloletého je zrejmé, že nemal žiadnu neospravedlnenú hodinu.

10. Rovnako podľa otca nedochádza k akejkoľvek manipulácii maloletého zo strany otca a jeho rodičov ako to uviedla matka v odvolaní. Je ponechané na ľubovôli maloletého, či sa s matkou stretne alebo nie. Otec maloletého nemá záujem brániť v styku matky s maloleťm. Samotný maloleť sa vyjadril pred sociálnou kurátorkou, že má záujem ostať v starostlivosti otca s tým, že sa bude stretávať s matkou. Uvedené vyhlásenie maloletého bolo vykonané dobrovoľne a bez akéhokoľvek nátlaku. Styk sa uskutočňuje v záujme dieťaťa a nie rodičov.

11. Podľa otca je pravdou, že matka maloletého nahlásila na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, že otec zanedbáva maloletého najmä čo sa týka hygieny. Predmetný podnet bol prešetrený avšak s negatívnym výsledkom. Z uvedeného vyplynulo, že otec sa o maloletého stará a v žiadnom prípade ho zanedbáva. Matka maloletého tiež podala na otca maloletého podnet na Okresný úrad Lučenec v súvislosti so starostlivosťou o maloletého a bránením v styku, avšak aj toto konanie bolo zastavené, nakoľko zo strany otca nedošlo k akémukoľvek protiprávnemu konaniu.

12 Na záver otec konštatoval, že matka maloletého o ňom uvádza nepravdy s cieľom poškodiť mu a získať dieťa do osobnej starostlivosti, čo by však podľa jeho názoru nebolo v súlade s vôľou a odôvodnenými potrebami maloletého, ktoré je nutné rešpektovať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti otec maloletého navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil. Zároveň navrhol, aby mu boli voči matke maloletého priznané trovy odvolacieho konania.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z., ďalej v texte len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu v napadnutom I., II., III. a súvisiacom V. výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

14. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania účastníci konania, konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP, ustanoveniami CMP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov konania v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

19. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza:

20. Keďže vykonaným dokazovaním pred okresným súdom bolo preukázané, že otec maloletého má vytvorené vhodné podmienky pre maloletého, v domácnosti otca má maloletý k dispozícii jednu izbu kde už zhruba jeden rok býva spolu s otcom, pričom bolo preukázané, že u matky by nemal vytvorené vhodné podmienky, nakoľko by s ňou býval v izbe spolu s matkiným nevlastným bratom a synom druhá jej matky. Správne preto súd prvej inštancie zohľadňoval záujem maloletého dieťaťa. Maloletý I. sa navyše vyjadril prostredníctvom pohovoru vykonaného ÚPSVaR Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny (č. I. 33-34 spisu) tak, že by chcel bývať s otcom. V zmysle čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa maloleté dieťa má právo vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaní navyše nebolo preukázané, že by sa otec o maloletého nestaral a ani, že by bránil matke v styku s maloletým.

21. Pokiaľ ide o odvolanie matky smerujúce do určenia výživného na maloletého a do výroku o zročnom výživnom odvolací súd uvádza, že vyživovaciú povinnosť rodičov k deťom upravuje Zákon o rodine v § 62 ako ich zákonnú povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliada súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Priamo v ustanovení § 75 Zákon o rodine ukladá súdu posudzovať majetkové pomery, schopnosti a možnosti povinného objektívne z hľadiska širších súvislostí a skutočností, či sa výživou povinná osoba nevzdala výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu a či neberie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré by ohrozovali jeho schopnosť platiť výživné. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne aplikoval ustanovenia Zákona o rodine.

23. Pokiaľ ide o konkrétne námietky matky spočívajúce v tej skutočnosti, že matka maloletého žije so svojou matkou, otčimom a súrodencami, pričom musí prispievať na spoločnú domácnosť, lieky na predpis ju vyjdú v sume 6 € a cestovné do práce ju vyjde v sume 30 €, odvolací súd má za to, že tieto námietky nemajú vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správne zhodnotených dôkazov a dostatočne vykonaných dôkazov, a okresný súd svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Správne okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z mesačného príjmu matky vo výške 413,89 € ako aj skutočnosti, že otec maloletého je nezamestnaný. Súd prvej inštancie ďalej správne v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky ako aj na odôvodnené potreby maloletého syna.

24. K námietke matky maloletého, že v rozsudku sú uvedené fakty a polopravdy, ktoré nemala možnosť v dostatočnej miere vyvrátiť odvolací súd uvádza, že právny zástupca matky maloletého ako aj matka maloletého sa zúčastnili pojednávania konaného dňa 12. 02. 2018 na ktorom bol vyhlásený aj

napadnutý rozsudok. Na predmetnom pojednávaní bola matka maloletého vypočítaná ako aj oboznámená s výsledkami prípravy pojednávania, preto nemožno mať za to, že matke maloletého bolo znemožnené právo vyjadriť sa. Navyše z odvolania matky maloletého nie je zrejmé v ktorých častiach rozsudku sú podľa nej uvedené poloprávy a fakty, ktoré nemala možnosť vyvrátiť.

25. Ďalšie námietky uvádzané matkou odvolací súd považoval za neopodstatnené a preto rozhodnutie okresného súdu v napadnutom I., II., III. a súvisiacom V. výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

26. Rozsudok súdu prvej inštancie v IV. výroku, ponechal nedotknutý bez preskúmania v zmysle § 367 ods. 2 CSP.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

30. Odvolací súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní (o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu), ktoré sa prejednáva a rozhoduje podľa Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a dodáva, že odvolací súd nezistil žiadne konkrétne okolnosti prípadu, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať otcovi maloletého voči matke maloletého náhradu trov konania, čo umožňuje CMP vo svojom ust. § 55 (ust. § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla zakotveného v ustanovení § 52 CMP), ktoré je možné aplikovať len výnimočne, čo však nie je prípad predmetného konania.

31. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).